

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYMARKET 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXII

Price 15c

Library of Congress Gr. ago, Ill. — Pirmadienis, — Monday, March 21, 1977
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Nr. 67

KARISKIAI NUŠOVĖ KONGO PREZIDENTA

VENEZUELOS PAJAMOS TURI PADENGTI IŠLAIDAS

CARACAS. — Venecuela turtinga žibalo klodais, kurios visas ekonominis gyvenimas paremtas pajamomis gautomis už paruošiamą žemės alyvą. Ir vis dėlto Venecuela taip pat serga infliacinė liga ir kitais vidaus nedatekliais.

Paskutiniu laiku Venecuelos lyderiai stengiasi pakelti krašto ekonominę gerovę, steigdami įmones, kurių gaminiais nori padidinti krašto pajamas ir sutvirtinti prekybos balansą, kuris 1976 m. apturėjo 286 mil. dol. nuostolio, nors 1975 m. prekybos balansas buvo suvestas su 2.5 bil. dol. pelnu.

Venecuelos alyvos produkcija siekia 2.2 mil. statinių per dieną, bet ekonomistas Ivan Pulido Mora, buvęs krašto finansų ministeriu, įspėja, kad alyvos produkcija negalima didinti, norint išlyginti prekybinius nuostolius ir vienkartinę išlaidą krašto ūkio reikavimams, vis didinant įprastą užsienyje, kuris didėja į metus 24.7%. Pasak Moros, tai bloga ekonominė politika, neturinti aiškaus plano, aiškaus galimo ateities vaizdo. Ji tik didina infliaciją ir valstybės skolas užsieniu, kurios jau 1976 m. siekė 3.3 bil. dol. Prislaukiant tokios ūkio programos, tik bus alinama žemės alyvos rezervai, kurie juk turi ribas.

Ekonoministas Mora pataria Venecuelos vyriausybei pasimokyti iš Brazilijos ir Meksikos patirties, kurios jau anksčiau pradėjo tokią pat ekspansijos ekonominę politiką ir kurios sulindę į skolas ir išugdė infliaciją. Todėl Mora ir pataria krašto ekonominius ekspansijos planus suderinti su realiomis krašto pajamomis. Krašto išlaidos neturėtų viršyti pajamas.

Rabin įspėja JAV

TEL AVIV. — Amerikos prezidentui rodant tendenciją pakreipti Amerikos užsienio politiką arčiau arabų reikalavimų, tenkinant palestiniečius, susilaukė neigiamo atgarsio Izraelyje. Izraelio ministeris pirmininkas Yitzhak Rabin įspėja, kad Amerikos nauja Mažosios Azijos politika, reikalaujanti atiduoti arabams visas be išimties Izraelio užimtas arabų žemes 1967 m., gali išsukti Amerikos-Izraelio nesantaiką.

Castro Zanzibare

ZANZIBAR. — Tanzanija. Kubos diktatorius Castro, cementuodamas savo tikslus bevažinėdamas Afrikoje, iš Tanzanijos sostinės Dar es Salaam, pasuko į Zanzibarą, kuris su Tanzanija buvo sujungtas 1964 m. Tanzanija gyrė Castro, kad jis padėjo Angoloje įsigalėti marksistinei vyriausybei, pašalinus portugalams.

Gali snigti

Saulė teka 5:56, leidžiasi 6:01

Vokiečių - Amerikos susitarimas

BONA. — Amerikos ir Vokietijos karinių jėgų lyderiai ar net pačios vyriausybės buvo 1976 m. rugpjūčio mėnesyje susitarusios suvienodinti kovos šarvuotųjų keičiamas dalis. Nežiūrint gaudų, kad Amerikos armija norinti nesilaikyti tokio susitarimo, V. Vokietijos gynybos ministeris G. Leber užtikrina, kad šarvuotieji turės tuos pačius pakeičiamus pabūklus, šovinius ir kitas dalis. Taipgi norima, kad NATO organizacija būtų aprūpinta moderniais elektroniniais įtaisais, kurie skubiai galėtų įspėti užpuolimus raketomis ar lėktuvais.

Persekiojimai Čekijoje

VIENA. — Austrijos socialistų partijos laikraštis rašo, kad Čekoslovakijos disidentai suminėjami ir persekiojami kalėjimuose. Vienas tokių, rašytojas Fr. Pavlíček yra iš kalėjimo paleistas, bet žurnalistas Jiri Lederer davė pasirinkti: 6 metai kalėjimo arba išvažiuoti į užsienį.

Abu, rašytojas ir žurnalistas, buvo pasirašę žmogaus teisių Chartą, reikalaujanti daugiau asmenų laisvės, kaip pažadėta 1975 m. pasirašytame Helsinkio akte.

Atrodo, kad už geležinės uždangos disidentai yra pavojingesni pasilikę krašte negu išvykę į užsienį.

Reiškiamas nepasitikėjimas

LONDON. — Britanijos vyriausybės operacinės partijos reiškia nepasitikėjimą, kai ministeris pirmininkas James Callaghan panorą nubraukti 4.25 bil. dol. iš valstybės sumų numatyti visuomenės reikalams.

Balsuoti parlamente vyriausybei nepasitikėjimą pasiūlė opozicinės konservatorių partijos lyderis Margaret Thatcher.

Unijos Amerikos kariuomenėje

WASHINGTON. — Amerikos karių eilėse eina stipri agitacija susiorganizuoti į unijas. Unijų klausimą dabar svarsto senato komitetas, kuriame tuo reikalų kalbėdamas gynybos sekretorius H. Brown, įspėjo senatą, kad neleistų griežtų įstatymų, tvarkančių karių unijų klausimą. Pasak sekretoriaus, uždraudus kariuomenėje unijas ar griežtai jas varžant, tik pablogintų reikalą.

Tvirtinama, kad prezidentas Jimmy Carter pasitarė su savo žmona kiekvieną svarbesnį klausimą, ir tvirtina, kad ji nelaukia, kad prezidentas paklaustų jos nuomonės. Kai kyla naujas klausimas, ji tuojau savo nuomonę jam ir išdėsto, ji nesiskundžia, kad prezidentas josios patarimo neklauso.

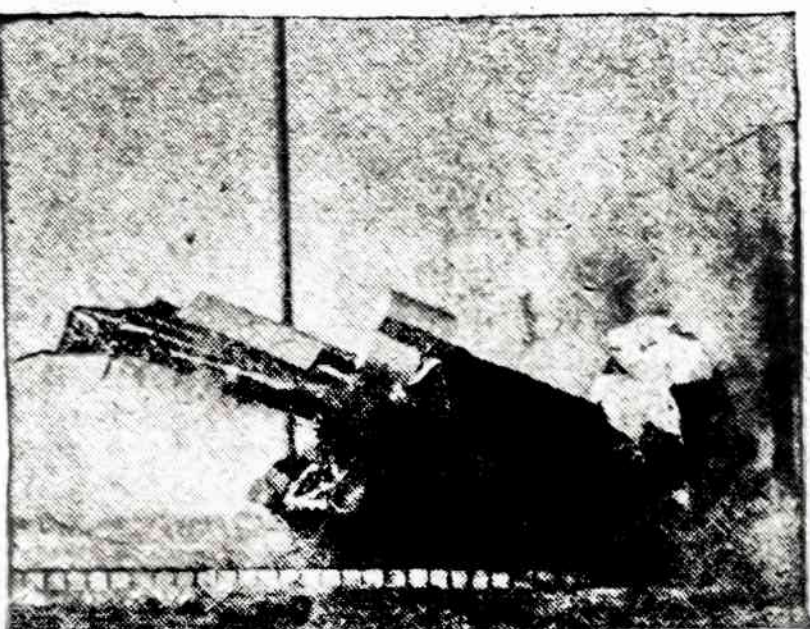
ŽMOGAUS TEISIŲ KOMISIJOS KONFERENCIJA

1977 kovo 13 New Yorke įvyko mūsų veiksmų atstovų ir Lietuvos žmogaus teisių komisijos narių konferencija.

1976 gruodžio 23 Vilkas suorganizavo Lietuvos žmogaus teisių komisijos branduolį: pirmininkas prof. dr. D. Krivickas, nariai: kun. K. Pugetvičius, prof. dr. J. Genys ir Daiva Kezienė. Dabar komisijos sudėtis yra užbaigta. Į ją įtelti šie asmenys: Aušra Zerr, prof. dr. J. Balyš ir J. R. Simanavičius. Konferencijos dalyviai

1. išklauė ir išdiskutavo Lietuvos žmogaus teisių komisijos pirmininko prof. dr. D. Krivicko paruoštus projektus, 2. apžvelgė ligšiolinius mūsų veiksmų paruošiamuosius darbus Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijos Belgijoje progos panaudojimo mūsų valstybės, tautos ir atskiro Lietuvos žmogaus teisėms ginti, 3. pasitarė, dar kokią medžiagą Lietuvos žmogaus teisių komisija ir kiti veiksniai turėtų gauti iš mūsų visuomenės, 4. išsiaiškino, kokius darbus Lietuvos žmogaus teisių gynimui turi atlikti visi veiksniai, 5. susitarė, komisijai sušaukus, susirinti tokios konferencijos artimiausiu laiku.

Konferencijoje dalyvavo: Lietuvos žmogaus teisių komisijos pirmininkas prof. dr. D. Krivickas, 7.7 mil. tonų.

Naujosios Meksikos smėlio dykumose atomo energijos specialistai daro naujus bandymus. Sandia Laboratorijos inžinieriai ir fizikai paleido pavelskio metamą stiprų atomo bombos duobę į cemento sieną. Inžinieriai nori ištyrėti kas atsitiktų, jeigu bomba turėtų būti išmesta ant kieto daikto.

Nužudytas unijų lyderis

LAS VEGAS. — Vasario 24 d. buvo nužudytas AFL-CIO ir 22 tūkstančių virėjų unijos lyderis AL Bramlet. Jis buvo paimtas McCarran International Airporte, skrendantis iš Reno. Buvo nuvežtas į dykumas ir tenais nužudytas.

Bramlet nužudymo smulkmenas papasakojo policijai vienas ekzekucijos dalyvis, kurs dabar laikomas policijos apsaugoje. Prokuroras G. Holt sako, kad baigiama surinkti visi nužudymo daviniai, kurie tvarkomi ir tuomet, turint įrodymus, bus suminti žudikai.

Policija iš pranešėjo gavusi žinias, surado lavoną dykumoje ir kuris buvo aptažintas iš pirštų nuospaudų.

Fondas alyvos tanklaivių nelaimėm

WASHINGTON. — Prez. J. Carterio administracija kovo 18 pasiūlė sudaryti 200 mil. dol. dydžio fondą, kuris padengtų nuostolius ar padarytą žalą, sugedus tanklaiviams išsilejusių alyvų. Taipgi bus reikalaujama iš plukdančių alyvų tanklaivių, kad jie turėtų dvigubus dugnus ir kitus pagerintus saugumo įtaisus.

Alyvą plukdančių tanklaivių saugumo taisyklės bus paskelbtos laike 60-ties dienų. Visi tanklaiviai nesilaikantieji saugumo taisyklių nebus įleidžiami į Amerikos uostus.

Drebėjo žemė

MANILA. — Žemės drebėjimas įvykęs kovo 19 Filipinuose palietė Manilos ir Luzon salas. Žemės drebėjimo centras buvo 200 mylių į šiaurės rytus nuo Manilos. Matyti žemės drebėjimas buvo stiprokas, kad sugadinti telefonų ir elektros laidai ir suardyti keliai. Smulkesnių žemės drebėjimų daviniai neturime.

PERVERSMAS NEPASISEKĖ, PASILIKO IKI ŠIO METO BUVUSI VYRIAUSYBĖ

Vario kasyklose buvę amerikiečiai vežami į saugesnes vietas, nenori pasilikti Zairėje

LONDONAS, Anglija. — Iš Kongo, Zairės, Angolos ir kitų Vakarų Afrikos centrų atėjusios žinios sako, kad jaunesnių leitenantų ruoštas perversmas Konge nepavyko. Kariams pavyko nušauti prezidentą Marien Nguabi bet pasikėsintojai buvo suimti ir pasiliko ta pati vyriausybė.

Fukuda Amerkoje

TOKIJO. — Japonijos ministeris pirmininkas Takeo Fukuda kovo 19 išvyko į Ameriką daryti tartinę su prezidentu Carteriu, kaip Chicago Sun-Times rašo, jis atveža prezidentui ekonominę "dovana".

Japonijos žemieji parlamento rūmai priėmė 1977 m. valstybės sąmatą, kurioje numatyta sumos viešiesiems darbams, tikslu išjudinti krašto ekonomiką. Taipgi nutarta Azijos nekomunistinėms valstybėms padidinti ekonominę pagalbą 50%.

Manoma, kad ministeris pirmininkas Fukuda užtikrins prezidentui, kad Japonijos plieno ir kitų gaminių pardavimas Amerikai neperžengs numatytų ribų.

Susitarė dėl Namibijos

WINDHOOK. — Derybos dėl pietų vakarų Pietų Afrikos teritorinės dalies, vadinamos Namibija, pasibaigė susitarimu, išgaliojančiu liepos mėnesyje. Pietų Afrikos parlamentas tikimasi patvirtinti susitarimą ir tai teritorijai konstitucijai. Tačiau Namibijos ar Pietų-Vakarų Afrikos žmonių Organizacija, Jungtinių Tautų pripažinta vienintelė organizacija, kuri tik gali atstovauti Namibijos reikalams, iš anksto, net nesusipažinęs su susitarimo turiniu, atmetė visus Pietų Afrikos vyriausybės ruošiamus Namibijos teritoriją liečiančius sprendimus, susitarimus ir konstitucijas.

Išdo sekretorius Michael Blumenthal vadovauja komitetui, kuris prezidentui paruošia patarimus, ekonominių krašto reikalais. Jau ir anksčiau jis patarinėjo prezidentui Charles L. Schultze, Tvirtinama, kad Blumenthal gerai orientuojasi apie krašto ūkio reikalus.

Bus didelė alyvos krizė

WASHINGTON. — Buvęs vidaus reikalų sekr. S. L. Udall kovo 18 pareiškė, kad Amerika po 3-4 metų susilauksianti labai aštrios energijos krizės, kuri bus žymiai blogesnė už buvusias. Pasak sekretoriaus, didelis trūkumas bus ne dujų, kaip šiemet kad buvo, bet žemės alyvos. Būsimą energijos krizę tegalėtų sušvelninti energinga Amerikos administracija iš anksto tam pasiruošusi, iš anksto sudaran alyvos atsargas ir kitaip pasiruošiant.

MENO ŽINIOS

Redaguoja MIKAS ŠILEIKIS

Zenono Kolbos mirties penkmetis

Truputis iš praeities

Maždaug prieš 30 metų susipažinau su a. a. Zenonu Kolba, Marijos aukl. mokykloje dail. K. Zoromskio parodą atidarant. Salia tribunos, kai aš kalbėjau, stovėjo vidutinio ūgio, inteligentiškos išvaizdos dženelmėnas su pakirptais ūsiukais. Po parodos atidarymo tas dženelmėnas mane užkalbino ir pasisakė esąs dail. Zenonas Kolba.

Maždaug tais pačiais metais ar kiek vėliau, susipažinau su prof. Ignu Šlapeliu, prof. Adomu Varnu, Adolfu Valešku, Vikt. Petravičium, P. Augium, P. Kiaulėnu, J. Tričiu ir kitais dailininkais. Daug laiko praėjo, bet tie pergyvenimai grįžta, kai daug kas pasikeičia. Kiti kolegų jau nėra gyvųjų tarpe, kurie savo kūryba daug ką paliko tiems kas gyvena ilgiau.

Zenonas Kolba rūpinosi lietuvių meno išlikimu išeivijoje, kad nedingtų be žinios kitataučių rėmose. Jis tikėjo sūkiu: "Ars et lumen, vita brevis est." Jis niekada neatsisakė tos minties, jog lietuviškas menas išeivijoje turi būti mūsų žinioj. Jis stipriai pasižymėjo organizacine veikla, kapišpūritus movens, stengėsi apjungti visus lietuvius menininkus, gyvenančius Amerikoje ir kitur išeivijoje. Pasitaręs su kitais kolegais, sušaukė būrėlį prof. Adomo Varno bute Northsideje pasitarti dėl veiklos praplėtimo. Prof. Varnas mane pakvietė susirinkimui pirmininkauti. Ten gimė Amerikos Lietuvių Dailininkų Sąjunga, kuri ir šandieną gyvuoja ir veikia.

Sąjungos rūmuose po kelių narių susirinkimų, kalbos iniciatyva nutarta steigti M. K. Čiurlionio Galeriją. Kolba pasiėmė ant savęs visą našią būdamas Sąjungos pirmininkas ir galerijos organizatorius, nes sumanymą reikėjo išvesti — steigti galeriją. Z. Kolbos ir jo padėjėjų dėka, Čiurlionio Galerija, Inc., 1957 m. spalio 5 d. buvo iškilmingai atidaryta Jaunimo centre su 17 kūrinių, juri k — jos atrinktų iš pirmosios kolektyvinės Marison viešbutyje parodos. Č. G. aktų pasirašė Liet. Gen. Konsulas Dr. P. Dauzardis ir du direktoriai: aš ir A. Skupas. Prof. Adomas Varnas ir Čiurlionytė — krakšto tėvai.

Chicago tapo lietuvių meno centru. Čia vyko ir tebevyksta meno parodos. Buvo ir menininkų klubas, buvo ruošiamos paskaitos ir čia telkėsi menininkai, tik, deja — papūtė kiti vėjai... Man, kaip direktoriui, teko daug metų dirbti su kolega Kolba prie Čiurlionio Galerijos, Inc. parodas ruošiant Jau Mikalojus Ivanaukas, pirmo Centro. Pirmausia rei. kėjo įsigyti būtiniausių galerijai įrengimus: skydus, skul-

ptūrai tumbas, kai kuriuos baldus, raštinei registracijos, metrikacijos reikmenis.

Buvo skaudu, kai kiti šaipėsi, spaudoje rašė, ypač Dirvoje cikagiskis korespondentas pakartotinai šmeizė galerijos steigėjus tvirtindamas kad iš to nieko nebūsią. Galerijos steigėjai kantriai dirbo, nekreipdami į skundus dėmesio. Surengė daug gerų parodų, itaukė mūsų dailininkus į viešiną darbą ir bendradarbiavimą su galerija. Per penketą metų sutelkė gausų Meno kūrinių Fondą laisvai ir nepriklausomai Lietuvai. Č. G. Inc. ir šandien veikia, tęsdama savo tradicinį darbą be a. a. Zenono Kolbos.

Be Č. G. administravimo, Kolba daug laiko ir pastangų skyrė Genocido parodai medžiagą rinkdamas ir ją realizuodamas. Jis dirbo naktimis iki nuovargio. Jei ne Kolba, mes šandien gal neturėtume nei Čiurlionio Galerijos, nei Genocido parodos. Gyvenimas parodo, kad vienas nuosirdus žmogus gali daugiau padaryti, negu šimtas politikuojančių vadovų.

Būtų galima išsamesnę studiją parašyti apie Čiurlionio Galerijos, Inc., kryžiaus kelius, išgyventus skaudžius momentus iš priešingų nuomonių asmenų, norinčių — ištrinti iš istorijos Č. G. organizatorių darbą, kurie visa širdimi dirbo ir toliau tebedirba savo taškos šviesesniame rytojui.

A. a. Zenonas Kolba mirė 1972 m. kovo 26 d. Palaidotas šv. Kazimiero lietuvių kapinėse. Po jo mirties suėjo penkeri metai, bet jo palikimas — meno kūryba, daugelio metų skirtas laikas meno kultūrai puoselėti, ir meilė Lietuvai — bus ilgas prisiminimas gyviesiems. M. Š.

A. L. D. Sąjungos susirinkimas

Amerikos Lietuvių Dailininkų Sąjungos narių susirinkimas įvyko kovo 10 d. 7 val. vakaro Čiurlionio galerijos, Inc. patalpose, 4638 Archer ave. Pirmininkas Vl. Vaitiekūnas atidarė susirinkimą. Dienotvarkė buvo iš trijų punktų: Naujos valdybos rinkimas, Sąjungos parodos klausimas ir vėlionio Kolbos penkių metų mirties paminėjimas.

Buvusiam pirm. Vl. Vaitiekūnui atsisakius, nauja valdyba išrinkta iš trijų narių: inž. rijos, Inc. parodas ruošiant Jau Mikalojus Ivanaukas, pirmo Centro. Pirmausia rei. kėjo įsigyti būtiniausių galerijai įrengimus: skydus, skul-

A. A. Zenonas Kolba Kristaus veidas (Mozaika)

TOMO VENCLOVOS PRANEŠIMAS

Š. m. kovo 13 d. Jaunimo centre įvyko nesenai iš ok. Lietuvos atvykusio Tomo Venclovos pranešimas.

Kadangi balandžio 15 d. Čiurlionio Galerijoje rengiama Są — gos narių: Barboros Morkūnienės ir Šileikio paroda, tai Sąjungos paroda nukeliamą į rudenį.

A. a. Zenono Kolbos mirties paminėjimas atidėtas neribotam laikui. Minėjimui rengimas pavestas Sąjungos valdybai. Susirinkimas buvo skaitingas ir darbingas.

Stankūnienės paroda

Amer. Liet. Dailininkų Sąjungos narės, dail. Magdalėnos Birutės Stankūnienės tapybos paroda atidaryta kovo 18 d. 7 val. vak. Jaunimo Centre galerijoje. Dailininkė išstato gėlių ciklą.

Čiurlionio Galerijos, Inc., tūkstantinė premija

Čiurlionio galerijos, Inc., direktoriaus plectia meninė veikla. Birželio mėn. 4 d. ruošiamai kolektyvinei dailės parodai sudaryta šios sudėties juri komisija: Prof. Adomas Varnas, Janis Strods, Juozas Mielinis, Povilas Kaupas ir galerijos tastos. Komisija atrinks kūrinius parodai ir skirs \$1.000 premiją už geriausią kūrinių tautinę temą.

Lietuviai dailininkai iš tolimųjų kolonijų kviečiami iki gegužės 1 d. pristatyti savo kūrinių tautinė tema skaidres ar spalvotas nuotraukas. Galima siūlyti iki dešimties kūrinių.

Svečia pristatė Rekašius. Tarp kitko atspirašė, už vieno laikraščio, neprastauburnišką atsiliepimą. Bet, anot jo tas laikraštis neatstovauja, nei Lietuvos, nei lietuvių. Nepasakė, kuris laikraštis.

Tomas Venclova papasakojo apie ok. Lietuvoje asmens kūrybos varžymus. Suėjo su valdžia į konfliktą. Paprašė leidimo išvykti į užsienį. Leidimo nedavė. Suorganizavo Lietuvos grupę (Paminėjo Helsinkio komiteto narių pavardes. Jos buvo skelbtos), kurioje buvo 4 lietuviai ir vienas žydas, reikalaujantią valdžios vykdyti Helsinkio susitarimus — duodant didesnę laisvę. Staiga gavo pranešimą, kad jau jis gauna leidimą išvykti į užsienį. Mano, kad valdovai, norėdami nusikratyti aktyvesniais ir žinomesniais desidentais, išleidią ar net ištemiā juos į užsienius.

Paskaitė, tikriau deklamavo, keliolika savo ir kitų autorių verstus eilėraščius. Beveik paaiškino kiekvieno eilėraščio simbolinę ar tautinę reikšmę.

Po to vyko paklausimai. Į klausimą ar ok. Lietuvoje yra žinoma apie išleistas užsieniuose lietuvių rašytojų knygas, bei kitą spaudą, atsakė: priešingų "aldžios idealogijai ar jų tvarkai knygų ar kitos spaudos neleidžiama. Bet vienokiais ar kitokiais keliais jos atsiranda. Kas labai interesuojasi, kad ir laptai, pasiskaito. Užsieniuose eidžiamai komunistiniai laikraščiai galima laisvai skaityti. Tiek pat ir Vokietijoje leidžiamas "Nemunas", bet jo kai kurie numeriai, kažkodėl negaunami. Galima laisvai pasiskaityti ir vienas kitas Akiračių numeris. Bet Naujienu ir Draugo piekas nezauna pamatyti, išskyrus valdžios paskirti asmens.

Į klausimą, kad kai kurių jaunesniųjų rašytojų ok. Lietuvoje parašytų knygų neleidžiama spausdinti, atsakė ir net porą pavardžių paminėjo, kad jų parašytoms knygoms, neduodamas leidimas spausdinti. Kai kurie rusai savo parašytas knygas net siūnia į užsienius ir jos atspausdinamos. Tuo tarpu iš lietuvių dar tokių neatsirado. Būtų sveikintina, kad ir iš lietuvių rašytojų tokių atsirastų. Su knygų spausdinimu esą ir kurjozų.

Pavyzdžiai Rusijoje spausdinamos knygos, bet jų skaityti vietiniai negauna. Jas spausdina ir už dolerius pardavinėja užsieniuose. Yra ir lietuvių kal-

ba išleista knyga ir net su Ie-
sus nimnu. Bet jos Lietuvoje
negalima gauti. Ji skirta už-
sieniuose gyvenantiems lietu-
viams.

Lietuvių enciklopedija taip pat
po stipriu užraktu. Jos paskai-
tyti negalima. Reikia turėti spe-
cialus leidimas. Vienam asme-
niui būtinai reikėjo parašyti apie
simbolizmą. Buvo prašyta leisti
perskaityti, kas yra rašoma L.
Enciklopedijoje. Negavo leidi-
mo. Mat, tame pačiame tome
yra Sibiras, jiems nepalankiai ap-
rašytas. Dabar jau kam lei-
dziama pasiskaityti — pasinau-
dojant ir L. Enciklopedija, bet
tik jam rūpimu klausimu, pav.
simbolizmas.

Į klausimą apie disidentus, bu-
vo ilgiau sustota ir disidentų
veikla bei jų atsiradimas smul-
kiau paaiškintas. Stalino laikais
apie jokių disidentus negalėjo
būti nei kalbos. Nepatenkintuo-
sius naikindavo. Chruščiovui
perėmus valdžią, atsirado "ato-
lrekiš". Buvo leidžiama lais-
viau rašytojams ir kitiems pa-
sireikšti. Net ir Sacharovas lan-
kydavosi pas Chruščiovą ir tuo
klausimu tardavosi. Tuo laiku
ir atsirado disidentų.

Chruščiovą nuvertus, dabar-
tiniai valdovai vėl paėmė griežtą
liniją. Bet atsiradusių ir lais-
vame pasaulyje žinomų disiden-
tų stalininių metodu naikinti at-
sisakė. Mat, jiems būtinai rei-
kalinga iš vakarų ekonominė pa-
rama. Didelių laisvų neduo-
dama, o disidentų veiklą įvai-
riomis priemonėmis tramdoma.
Rusiškieji disidentai vieni iš jų
mums priimtinesni, kiti šiuo lai-
ku mums reikalingi.

Pav. rašytojas Solženycinas,
labai geras rašytojas, geras prieš
komunistus kovotojas, dažnai
lietuvius užstoja, bet jis tuo pa-
čiu yra nedalomos Rusijos šali-
ninkas. Gi, Sacharovas yra li-
beralas ir kovotojas už visų tau-
tų laisvą apsisprendimą. Bend-
rai Rusijos valdovai bijo duoti
žmonėms didesnių laisvų, nes
duodant laisvę, sunku būtų nu-
statyti ribą ir ko gero, patys bū-
tų nušluoti iš valdymo aparato.

Į klausimą, Lietuvoje spausdi-
nami Almeno, Mackaus ir Ka-
(Nukelta į 5 psl.)

V. ZEMAITIS

TAUTOS GAJUMO IR GALIOS VERSMĖSE

(Tęsinys)

O mes dabartės (mostelėjimu Krivė pakviečia pa-
žadui) šią valandą ryžtamės pasekti tavo pėdų taku!
Tedaigins žemė daugel tokių didžiūnų, tesėdės Lietuvos
soste tokie dori, tvirtavaliai viešpačiai. Ir temylės savi-
kius, tegins jų laisvą buitį, kaip šiai Gediminaitis! Taip
pat mūsų moterys tepagimdo šimtus dar panašių didvy-
rių, kurie jėgos drąsa ir aukos ugnimi šitaipos tarnautų
broliams, sesėms... Mūsų tautos gyvybei ir garbei amžių
amžius!... Tavo kūnas, Algirdai, tegrįžta žemėn pele-
nais... Tokia žmogaus lemtis Praamžiaus valioje. Visos
dienos vakaropi miršta ir negrįžtamai nublėsta naktyje...
Jau tau teesie ramybė, Algirdai!... Susitiksime visi tenai
— Anapilio bokštų skaidrybėse. Dievarikis tegloboja, — te
atlygina tau teisingai...

Alvydo ausyse tebedilgsi Kukovaičio gabijos tarno
griauzdus balsas, šventi žodžiai, it gyvo žibinto žaidžias,
tebekaitrina kraują... Bernaitis kartojasi juos, tartum
dievo dovio žemčiūgus, imloje omenėje įsiklodamas: —
Dar tūkstančiai tokių vyrų išaugs pas mus... Ne liūdesiu
laidotuvsė kniubti, vien ryžtimi spirtsit jo pėdų ženklais...

Agluonė, jaudriai rausvumu nutviskusi, žvilgteria
vandens gelmių vyzdžiais į jį. Jai itin smigo krivės bylo-
jimo pabaiga. Vaikinas jos žvilgsnių paakstintas, atspė-
ja jos mergišką mintį: — Krivė tarė: mūsų moterys pa-
gimdys dar daug tokių didžiavasių, kaip Algirdai! —
Ir... tokių kaip tu! išsprūsta jai atviras žodis, alpiu žavė-
siu išsižvelgus į mielo bernaičio veidą: — Tavo netgi vār-
das panašus, ar ne? — pasako trapiai pilnos meilės skli-
dina, ir giminiško glaudumo jausmas ją visą užlieja,
džiaugsmo tvanu apsemia ir tirpdō... palaimos gelmėn
nardina...

Ak, žmogaus širdis — dieviškų džiaugsmų šaltinis,
o meilė — Laimos dovanų tyrom verdenė sotina... Se-
nolių gi kūnų pelenas dar ilgas amžius rusens... Ir vai-
singos sėklos derlių Nemuno žemėje daigins...

Šiais potoso ir viltingo lūkesčio žodžiais baigia autorė
"Erelių kuoriai" istorinį romaną.
(Antrojo daly vėliau: Svarbės nės romano tezės ir mūsų
laikams priderintos išvados). (Pabaiga)

Why should you join the
Payroll Savings Plan now?
Maybe you'll find out later.

The future can be too late
for saving. So if you want
security, you'd better start
today.
The Payroll Savings Plan
makes it easy. Because an
amount you choose is auto-
matically set aside from
each paycheck to buy U.S.
Savings Bonds. That way,
your savings build year
after year.
So start today. Because
tomorrow, today will be
yesterday.

Now if Bonds pay 6% interest when held to
maturity of 5 years (4% the first year).
Bonds are replaced if lost, stolen or destroyed.
When needed, they can be cashed at your
bank. Interest is not subject to state or local
income taxes, and federal tax may be
deferred until redemption.

Take
stock
in America.
Join the Payroll Savings Plan.

Miklas Šileikis

Vėlionio pavarai (Eskizas)

APIE LITUANISTINIUS KURSUS VILNIUJE

Algis Sperauskas, Lietuvos Tautinių Sąjūdžio pirmininkas, Vliko Tarybos narys ir jauniosios kartos atstovų komisijos narys, nagrinėjo posėdžiuose vadinamųjų Lituaniistikos kursų klausimą ir Vliko tarybai padarė šį oficialų pranešimą, kurį mes mielai spausdiname.

N. Red.

Užsitęsęs Lietuvos išlaisvinimui ir praėjus trims dekadoms nuo pabėgimo iš Lietuvos, galime pastebėti, kad mūsų tėvų generacija, pradėdama pavargti, pasiilgti savo gimtojo krašto ir pasėkioje lenkiasi okupantui, kad leistų aplankyti artimuosius.

Tą nostalgiją pastebėję, okupantų agentai, pradėjo išnaudoti, siūlydami įvairias lankymo lengvatas, silpniesiems asmenims klaidinti. Tėvai pradėjo leisti vaikus, kartu pavežioti antukus, kad čia neva nenutautėtų.

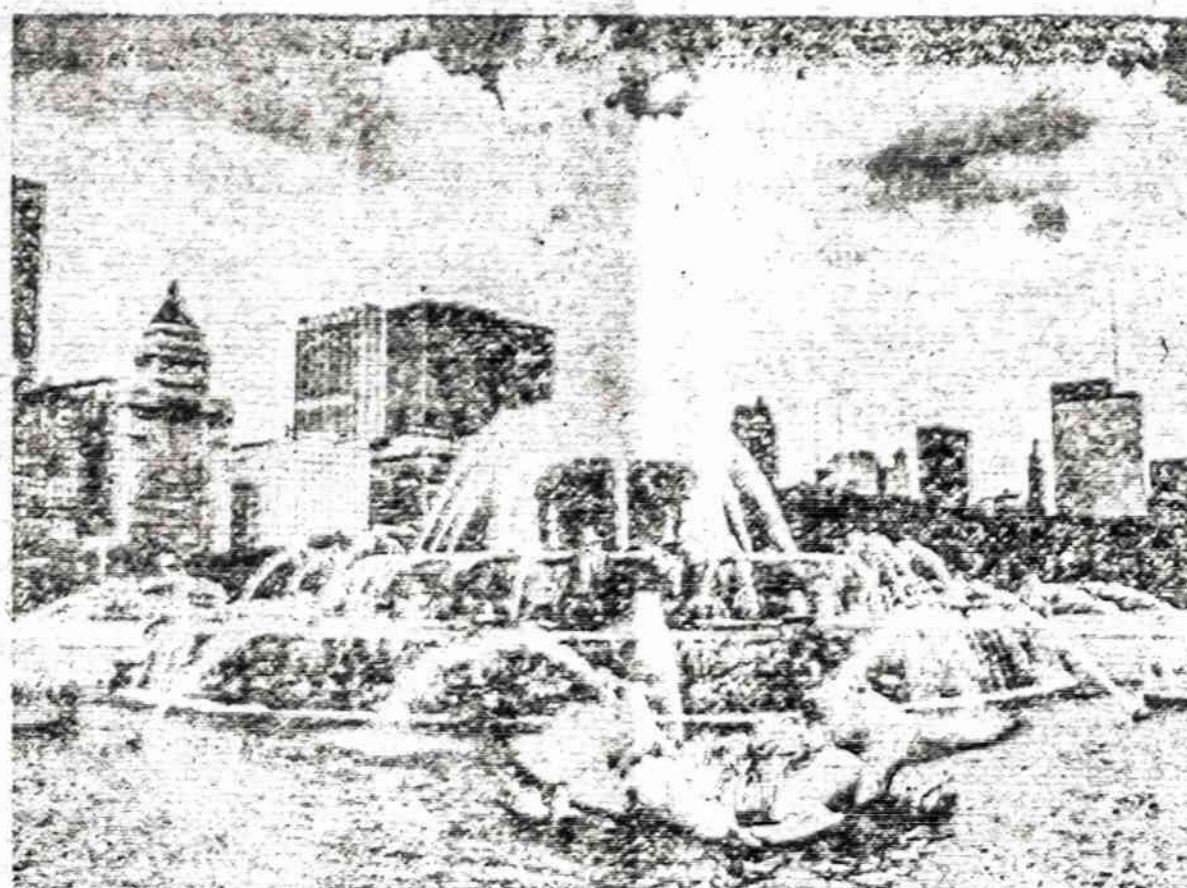
Tame asmeniškame bendravime, man rodos, dar nėra tiek blogo, jei vyksta nepasimetę, bet nuo to Lietuvos laisvinimas vistiek jau silpsta. Toks, jei buvo veikėjas, grįžta nebily, nes okupantas už pasakytą matytą tiesą, kad Lietuva yra vergijoje, įvairiais būdais persekioja gimines. Bet vaikų organizavimą ir siuntimą į okupanto or-

ganizuotas, neva lituanistines stovyklas, Kapsuko vardo universiteto kursus, tenka laikyti kolaboravimu su priešu — tėvynės išdavimu.

Susipažinus su tų kursų programa, yra keista, kad iki šiol mūsų politiniai veiksniai, organizacijos ir net bažnyčios kunigai, dar nepasmerkė tų kursų organizatorių ir tėvų į juos siunčiančių vaikus. Per 6 savaites, 79 valandos skirta lietuvių kalbos studijom, o 40 valandų komunistinei indoktrinacijai. Štai programoj įrašyta keletas mums įdomesnių skyrių:

1) Religijos ir bažnyčios padėtis Tarybų Lietuvoje

Kas dar ligi šiol nežino, kad Sovietų Sąjungoje nėra religinės laisvės, kad iš bažnyčių padaryti muziejai ar sandėliai. Žinoma, yra palikta reprezentacijai, turistams apgaudinėti. Juk skaitydami Lietuvių Katalikų Bažnyčios kronikas, aiškiai matome kaip ten persekiojami kunigai ir kiti religingi asmenys. Jei tiek težioma apie Tarybų Lietuvą, kurioje mūsų lituanistinių mokyklų mokytojai — tų ekskursijų organizatoriai, tai pavojainga, kad jie ir demokratiniame krašte vaikus mokydami, klaidingas žinias sleis apie Lietuvą.

Buckingham fontanas Chicagoje

2) 1940-ji metai Lietuvoje

Ar kursų organizatoriams nežinoma, kaip tais metais sovietai klasingai užgrobė Lietuvą paskelbė pasauliui, kad Lietuva pati savo noru prisijungė, ir prašė jų globos? Ar tokio melo klausyti reikia vežti savo vaikus? Juk čia pat galima gauti naujai parašytą, klastotą Lietuvos istoriją "Išdavystės keliu". Kaip lektorius pristatys tuos 1940 metus? Ar pasakys, ar filmas parodys, kaip daugelis tų jaunuolių tėvų dar, čia gyvena buvo kalėjimuose, kentėjo, žuvo, dėl to, kad lietuviais gimė buvo.

3) Lietuviškų knygų istorijos bruožai

Kokią istoriją mūsų vaikams Lietuvos okupantas patieks? Juk visos istorijos knygos bibliotekose yra sunaikintos ir jų vietoj sukrautos klastotos, be nepriklausomybės laikotarpio vardo. Virš 700 metų turinti Lietuvos valstybės istorija, yra tik okupantui naudinga prasme surašyta ir viskas, kas nenaudinga nutylėta. Knygos bus parodytos ir iškeltos tik bolševikinių tarnų rašytojų. Juk tą patį tvirtina neseniai pabėgusieji iš "lituanistinio rojaus" mūsų ir kitų pavergtų tautų rašytojai ir menininkai. Jau pats Vilniaus universiteto vardo pavadinimas sako į kokią komunistinę mokslo instituciją vaikas ar jaunuolis yra siunčiamas. Programoje

rašoma: "Ši aukštoji mokykla, pavadinta žymaus lietuvių politikos ir kultūros veikėjo V. Kapsuko vardu".

Mano žiniomis, šis vardas istorijoj yra kaip didžiausio Lietuvos valstybės išdaviko, kovojusio prieš Lietuvos nepriklausomybės atstatymą 1918-1920 metais ir visą gyvenimą pralėdęs dirbdamas bolševikų naudai. Taigi, mūsų vaikai apie jį pirsivės tokį pristatymą, kaip yra programoje įrašyta.

4) Kultūriniai Tarybų Lietuvos ryšiai su užsienio lietuviais

Kaip galima vadinti kultūriniais ryšiais, kad visa kultūra eina tik vienos krypties gatve. Mums į demokratinius kraštus siunčia visokią komunistinę kultūrą, literatūrą, ir t. t., o mes negalime nusiųsti net knygos giminiams.

Kursų lektoriai, yra visi Lietuvos okupanto patikėtiniai ir jų laikraščiai, bei žurnalų redaktoriai. Reiškia, mes patys kartu su tėvais, išsigelbėję nuo mirties, siunčiame šešioms savaitėms savo vaikus, kad tas pats Lietuvos priešas juos mokyty Markso-Lenino teorijas, kaip užvaldyti pasaulį, o pirmiausia mus ir mūsų vaikus. Kokios Lietuvos naujai yra tie kursai ir kaip dėstomi dalykai atsako Vliko ilgame-tis darbuotojas drauge 1966.1.17 n-r-y.

"Okupuotoje Lietuvoje nėra

mingdyti. Pradėsime išvystyti kiną politiką. Tos politikos pagrindus padėjo didžioji spalio socialistinė revoliucija".

Pagaliau tėvai turėtų pagaldoti ir apie kitas pasekmes, prieš siunčiant savo vaikus klaukintis komunistinio molo. Mažai reikiama abejoti, kad sovietų agentai kiekvieną jaunuolį atidžiai stebi, stengiamiesi patikėti jų ar jų tėvų silpnumą, kuris galėtų atleisti toliau išnaudoti.

Tik pagalbokim, ar šie kursai, su Lietuvos priešais draugystės, žavėjimasis jų agentų šypsenom, neveda į aną jo pranašautą kelią ar mes siųsdami vaikus į tuos kursus nepradeda moraliskai nusiginkluoti?

Kad organizuotos vaikų ekskursijos naudingos okupantams, rodo ir ką tik pasirodęs "Gimtojo Krašto" laikraštis, būtent: "Mokyklinio amžiaus jaunimui, siūlome atostogų metu susiburti į grupes ir organizuoti aplankyti tėvų žemę". Ir siūloma jaunuoliams, stokojantiems lėšų studijuoti, visokeriopą paramą. Siūlo užsakyti laikraščius, atsiųsti knygų, kino filmų, plokštelių, meno reprodukcijų ir t. t. Siūlo atsiųsti mums, bet nepraso ir nieko nepraša iš mūsų.

Jie siūlo mums viską, tik neduoda mūsų tėvynei laisvės, o sakytai 1936 metais, komunistų partijos konferencijoj. "Šiandien širdžiai remia ir palaiko tarybinės vyriausybės ir Tarybų Sąjungos komunistų partijos tai-

Atsilipti gali ir būsimiems norint gauti vaidiską tarnybą. Gerai žinoma, kad prieš gaunant tokius darbus žinios yra surenkamos (čia turiu galvoje taip vadinamą "Security Clearance").

Esu girdėjęs keletą atsitikimų, kai po pasilankymo tėvyneje, net ne kursuose, eilę metų ištaravę asmenys, buvo atleisti iš karinių reikmenų tarnybų, po apklausinėjimo.

Išvadoje, siūlyčiau, kad Vlikas, būdamas vyriausias Lietuvos laisvinimo organas, šiuo klausimu nedviprasmiškai, bet aiškiai, pasisakytų prieš tokių kursų organizavimą, bei lietuvių jaunimo siuntimą į okupuotą Lietuvą.

NAUJIENOSE GALIMA GAUTI H. TAMASAUŠKO LIETUVIŠKĄJĄ PAMARĮ

336 puslapiai su žemėlapiu ir paveikslais aprašo Pamarį, senus jo gyventojus ir gamtą. 1,200 lietuviškų vietovardžių sąrašas. Knygos kaina \$6.00, minkšti viršeliai.

Persiųntimui paštu reikia pridėti dar 50 centų

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

PUIKI KNYGA, PARASYTA SU MEILE LIETUVAI IR ŽEMDIRBIAMS

Dr. Juozas Dauparas. ŽEMĖS ŪKIO ŽVITIMAS. Studija. Išleista Chicagoje 1966 metais paties autoriaus išdėsiomis. Knyga dviejų dalių: Žemės ūkio žvitimo problemos ūkininkų krašte. II dalis: Žemės ūkio žvitimas Lietuvoje.

Autorius savo žodyje rašo: "Jei liūdnas lietuvių tautos likimas nebūtų sutrukęs Lietuvos nepriklausomybės gyvenimo ir nebūtų sugriovęs gražiai išaugusių ir suklestėjusių Lietuvos politinių, ekonominių ir kultūrinių laimėjimų, šiandien, drąsiai galima sakyti, lietuvių tauta galėtų didžiuotis ir džiaugtis savo žemės ūkio kultūros vaisiais ir prilygti padoms iškiliosioms Europos tautoms". Knygos apie žemės ūkį atrodo tik žemdirbiams skaityti, kadangi absoliuti lietuvių tautos dauguma (88.12%) buvo ūkininkai ir po pasaulį išblaškyti lietuvių absoliuti dauguma yra arba patys buvę ūkininkai, arba ūkininkų vaikai, reikia, kad ši knyga bus brangi absoliuti lietuvių daugumai, ypač kadangi knyga su tokia meile Lietuvos žemei parašyta, kad pradėjus skaityti nebesinori pertraukti. Knyga autoriaus skiriama Lietuvai šiais žodžiais: "Dėkingas sūnus — myliu tėvynei Lietuvai". Knygos 300 puslapių su daug vaizdelių ir lentelių, kaina tik \$5.00. Gaunama Naujienose.

Čekį arba Money Orderį siųsti tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608

Gavę pinigų, tuojau knyga pasiekia.

KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių gerbūvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose.

Juozas Kapečinskas, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie lietuvių Lietuvą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose Vokietijoje. 273 psl., kietas drobės viršelis kaina 4 dol.

Juozas Kapečinskas, IŠEIVIO DALIA. Atsiminimai. Išeivio Dalia yra natūrali ankstesniųjų atsiminimų tęsia. Tai yra Amerikoje besikuriantio ir patvariai įsikūrusio asmens istorija. Knyga gausiai iliustruota. 300 psl. Kaina 7 dol.

ČIKAGIETIS ĮSPŪDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTŲ LIETUVOJ. Autorius buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naudakiuose, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaidus aprašymai, ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl. \$1.50. Yra taip pat Išversta į anglų kalbą.

M. Zolzenko, SATYRINĖS NOVELĖS. Genialaus rusų rašytojo 80 satyrinių novelių. 199 pusl., kaina \$2.

D. Kurelita, KELIONĖ ANAPUS GELEŽINĖS UZDANGOS. Autoriaus pastabumą neapgauna Intuistinio ir agitpropo propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

Prof. P. Pakarklis, KRYŽIUOČIŲ VALSTYBĖS SANTVARKOS BRUOŽAI. 176 psl. dokumentuota istorinė studija apie prūsų likimą. Kaina \$2.

Vincas Žemaitis, LIUBLINO UNIJOS SUKAKTIES PARASTAJE. 84 psl. Kaina \$1.50.

Šie ir kiti leidiniai yra gaunami NAUJIENOSE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Atsiųskant darbo valandomis arba užsakant paštu ir pridėdant čekį ar piniginę perlaide.

NAUJIENOSE GALIMA GAUTI:

1. J. Augustaičio ANTANAS SMETONA ir jo veikla. 156 psl. minkšti viršeliai\$2.50
2. J. Augustaičio V. VARDYS IR SOVA APIE RAŠTIKIO ATSIMINIMUS, 36 psl., minkšti viršeliai\$1.50
3. Vincas Žemaitis, LIETUVIŲ ETNINIŲ SIENŲ KLAUSIMAI, 104 psl., su žemėlapiu, minkšti viršeliai\$2.00
4. Vincas Žemaitis, PAVELUOTAS LIETUVOS KRIKSTAS, minkšti viršeliai, 52 psl.\$1.00

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

Išėjusi iš spaudos ir galima gauti knygų rinkoje AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA

Dr. Kazio Šidlausko knyga apie Amerikos lietuvių pastangas daryti įtakos ir krašto politiką. 102 psl. Kaina \$1.50.

Knygos bus išsiųstos, jei \$1.50 čekis arba Money Orderis bus pasiųstas tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Jau kuris laikas atspausdintą ir galima gauti knygų rinkoje CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Alekso Ambrose knyga aprašanti paskutinių 90 (1869-1959) metų Chicago lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus 664 psl. Kaina \$10. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

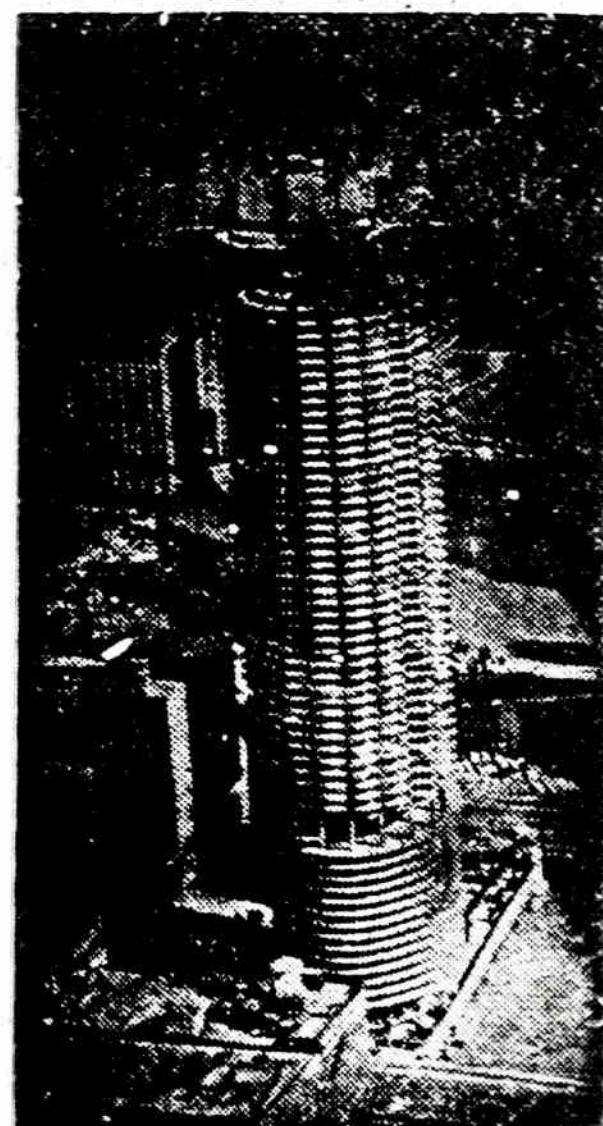
Knygoje aprašyta pirmas Chicago atvažiuojančių lietuvių, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, įsteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121. 41 teatro draugija, 48 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 veiklesnių žmonių biografijos. Duoti dokumentai katalikiškų, socialistinių, laisvamaniškių ir kitų organizacijų atlikti darbai, įsteigtos mokyklos, skaityklos, bankai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Orderį

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJS DRAUGIJS vardu ir pasiųsti:

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmą, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę aplinką bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

7 3/4%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5 1/4%

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Išleista 1923 metais.

TEL. 421-3070

Išlaigos pietuose klemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608, Telephone 421-5100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
in Chicago \$30.00 per year, \$16.00 per six months, \$8.50 per 3 months. In other USA localities \$26.00 per year, \$14.00 per six months, \$7.00 per three months. Canada \$30.00 per year; other countries \$31.00 per year.	
15 cents per copy	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestuose:	
metams \$30.00	
pusei metų \$16.00	
tris mėnesiams \$8.00	
vienam mėnesiui \$3.00	
Kitoje JAV vietoje:	
metams \$32.00	
pusei metų \$17.00	
tris mėnesiams \$8.50	
vienam mėnesiui \$3.50	
Užsieniuose:	
metams \$31.00	
pusei metų \$16.00	
vienam mėnesiui \$4.00	
Nauienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, šeštadienius. Leidžia Naujienu Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. HAYmarket 1-4100. Pirmąsias reikis siųsti pašto dėžutės. Orderiu kartu su užsakymu.	

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Klastoja lietuvių tautos praeitį

Laisvąjį pasaulį pasiekusieji politinių grupių vadai, aukšti valstybės pareigūnai ir įvairių įstaigų vedėjai ar tarnautojai nemėgsta apie lietuvių tautos praeitį rašyti. Nepriklausomybės laikotarpis jiems buvo gerai žinomas, kad apie jį jiems atrodo, ir kalbėti neverta. Visi žinojo, kaip žmonės gyveno, kaip visus valstybės ir visuomenės reikalus tvarkė, kaip siekė daugiau žinių ir bandė pagerinti atsilikusių kasdienybę.

Jei neskaityti Stepono Kairio, Kipro Bielinio, dar prieš mirtį spėjusių parašyti ir išleisti po porą tomų netolimą praeitį liečiančių knygų, papildytų įvairiais šimtmečio pabaigos ir šio šimtmečio pradžios leistaus atsišaukimais bei nutarimais ir Kazio Ališausko darbų, tai didesnės studijos neturime. Iš gyvenimo išmūšti vyresnieji neturi rašymui reikalingų sąlygų, pagaliau jiems pritrūksta ir energijos. Vienas kitas yra papasakojęs trumpus epizodus, surištus su jo asmeniškais išgyvenimais, bet didesnio darbo, apimančio visą nepriklausomybės laikotarpį, mes neturime. Tenka džiaugtis, kad vienas kitas parašė ir išleido, kad ir trumpus, didesnių išgyvenimų epizodus, kuriuos istorikai galės panaudoti bendram tautos kovų už nepriklausomybę vaizdai sudaryti. Bet visi žino, kad daugelis mūsų tautiečių, galėjusių daug įdomios medžiagos duoti, jos nepalikę.

Tuo tarpu rusų pavergtoje Lietuvoje lietuvių tautos praeities kovų paminėjimas visomis priemonėmis stengiamasi išnaikinti. Iki paskutinių metų Lietuvos nepriklausomybę liečiantieji dokumentai buvo renkami ir kraunami į archyvus, bet jau antras metas Lietuvoje nepriklausomos Lietuvos gyvenimą liečiantieji duomenys naikinami. Pirmiausiai okupantui reikėjo įtikinti jaunimą, kad nepriklausomybės laikotarpis nieko lietuvių tautai nedavė, o dabar stengiamasi tą laikotarpį visai ištrinti iš Lietuvos istorijos.

Okupantas tuo nesitenkina. Vietoj išniekinto, išjuokto ar apšmeižto Lietuvos nepriklausomybės laikotarpio, jie ruošia komunistų partijos "veiklos" laikotarpį. Jie pasakoja ir rašo, kad komunistai visą 1918-1940 metų laikotarpį planavo ir giriasi, ką jie bandė daryti, bet nieko nepadarė. Apie to laikotarpio komunistinę "veiklą" rašo ne tie komunistai, kurie tame laikotarpyje gyveno ir galėjo vieną kitą atsišaukimą parašyti arba tvoras pliautuvo ir kūjo ženklui ištepti, bet šiuo darbu užsiima visai kiti. To meto komunistai jau išmirę, atsiminimų nepalikę, o didokas jų skaičius, kurie galėjo teisią parašyti apie "komunistinę veiklą" pačių rusų Minske, Maskvoje ar pačioje Lietuvoje buvo išžudyti. Rusai sušaudė didoką jų skaičių, pradedant Aleksa Angariečiu ir baigiant Vytautu Viedrynaitiu.

Dabar vyriausio Lietuvos nepriklausomo gyvenimo klastotoju yra ukmergėškis Romas Šarmaitis, pradėjęs rusams tarnauti dar pačioje Ukmergėje, rusų padabintas komunistinio mokslo titulais ir pasodintas komunistų partijos "mokslinio instituto" priešakin. Jis ne tik pats rašo, bet jis savo žinioj turi visą eilę panašių "mokslininkų", kurie ruošia straipsnius apie tolimesnę ir ne tokią jau tolimą lietuvių tautos praeitį.

Šarmaitis šitaip Vilnius skaitytojams rašo:

Instituto darbuotojai parengė daugiau stambesnių monografinio pobūdžio darbų. Iš spaudos išėjo K. Šurblio monografija "Lietuvos KP (komunistų partijos) veikla, ugdant socialistinę darbininkų klasę. 1940-1975" J. J. Arvasevičiaus monografija Karolis Požėla. Gyvenimo ir veiklos apybraiža, G. Manžurovo monografija "Lietuvos kaimo partinės organizacijos kolektivizacijos laikotarpis". (Vilnis, 1977 m. kovo 16 d., 2 psl.)

Siais savo rašiniais okupantas parodo, kas pavergtoje Lietuvoje steigė sovietinius dvarus — kolchozus ir sovchozus, — kas atiminėjo Lietuvos ūkininkams žemę,

MOTERIS IR KUKIUS

Garsaus Venecijos menininko Giovanni Biellini pieštas paveikslas. Biellini gyveno 1430 — 1516 metais. Jis buvo vienas pirmųjų Venecijos menininkų, pradėjusių vartoti aliejinis dažus. Giovanni Biellini (lotyniskas Joannes Bielinis, lietuviškai Jonas Bielinis) yra vienas geriausių Venecijos menininkų, kurio kūrinius kiekvienas gerbia.

J. KLAUSIKIS

JONO DEMERECKIO ATSIMINIMAI

Pereitais metais išspausdinta kaip knyga knygoje vertinama: 200 puslapių knyga, pavadinta "Savanorio ir kontražvalgybininko atsiminimai". Parašė Jonas Demereckis, pats savo lėšomis išleido. Spausdino Čikagoje Draugo spaustuvė. 700 egz. Yra autorius ir buvusių Valstybės saugumo departamento rūmų fotografija, o toje įstaigoje Demereckis dirbęs. Knygos viršelio aplankalį piešė dail. Petras Aleksa.

Pirkau knygą, gavau ir jos recenziją arba rekomendaciją, išspausdintą viršelio aplankale. Kas ją parašė, nepasakytą. Štai,

kas žinojo, kaip tie ūkininkai jautėsi ir kokiais "komunistais" jie galėjo būti. Lietuvis komunistas tokiam darbui netiko. Kolonistas Manžurovas buvo ipareigotas ne tik kolchozų įvedimą prižiūrėti, bet jis gali šiandien knygas apie tai rašyti.

Karolis Požėla buvo pirmas aukštesnį mokyklą lankęs lietuvis komunistas. Iki Požėlos komunistų partijoje nebuvo nei vieno inteligento. Ilgus metus komunistų partijos pirmasis sekretorius Sniečkus buvo tik keturklasė baigęs žmogus. Lietuvos inteligentija ir komunistų partiją galvos nebeikišo, nenorėjo būti stumdomi ma žamokslų. Juo žmogus turėjo daugiau mokslo, tuo jis labiau vengė komunistų. Panašūs reikalai buvo ir rusų komunistų partijoje. Lietuvių komunistų partijoje nebuvo nei vieno komunisto, kuris būtų galėjęs rimčiau apie Požėlą parašyti. Be to, negalima apie Požėlą rašyti, neminint jo žmonos likimo. Pirmasis komunistų partijos sekretorius, klausydamas įsakymų iš sovietų ambasados Kaune, savo žmoną išsiuntė į Maskvą kūdikio gimdyti, o sovietų valdžia už kelių metų įsakė ją sušaudyti kartu su kitais lietuviškais komunistais. Kažkoks Arvasevičius parašė knygą ne tik apie Požėlą, bet jis ir lietuviško gyvenimo tikrovę gerokai iškraipė.

Vietoje Lietuvos praeitį liečiančias žinias, Šarmaitis paruošė 19-tą tomą apie Lietuvos komunistų partijos istoriją. Be to, pats Šarmaitis, kitų padedamas, ruošia naują Lietuvos komunistų partijos istorijos apybraižą. Visi žino, kad lietuvių komunistų nebuvo. Po Lietuvą slankiojo ir Maskvai dirbo svetimos valstybės agentai, bet ne lietuviai komunistai. Tų agentų nuotyčiai įrašomi į Lietuvos komunistų partijos istoriją.

Apie Krasauską ir Ziką

Dar blogiau tuo atveju, kad priešingai paminėtajai rekomendacijai, autorius rašo ne vien tik "ką pats yra išgyvenęs ar artimai patyręs". Knygos 118 puslapy pradėta pasakoti apie bolševikų okupaciją. Ir taip faktai ir įvykiai sujaukti, jei tiesos nežinotum, tai ir pamanytum, jog Vilniaus kriminalinės policijos viršininkas Petras Krasauskas ir valdininkas Jonas Zikas bolševikų buvo areštuoti raudonosios armijos iguloms esant, bet dar Lietuvai neokupuotai tebesant. Pagaliau ir pati "istorija" apie Krasauską ir Ziką, kaip sakoma, iš pirmo išlaužta, o ne tikri atsiminimai.

Skaudus Krasausko ir Ziko likimas, bet buvo kitaip. Jiedu savo pareigose tebebuvo iki 1940 metų rudens. Kai į kriminalinę policiją atėjo žinia, jog vienoje Antakalnio karčiamejo paieskomas kriminalinis nusikaltėlis, viršininkas Krasauskas persitengė ir pasikvietęs keletą valdininkų, pats nuskubėjo nusikaltėlio suėmimui vadovauti.

Kai nusikaltėlis išėjo iš restorano, prasidėjo šaudymas. Sakoma, kad policijos valdininkai buvo blogose pozicijose išstatyti ir vienas prieš kitą būdami šaudė. Vyr. valdininkas Jonas Zikas buvo vietoje nušautas. Viršininkui Petriui Krasauskui buvo sudaryta byla, sovietinis teismas jį nubaudė ir išvežė į Sibirą.

Šias žinias patikrinau iš tuo laiku kriminalinėje policijoje tebedirbusio vyro, kurs dar pridėjo, jog Krasauskas Sibiro kancias ištvėrė, po Stalino mirties grįžęs į Lietuvą ir baigęs medicinos gydytojo mokslą.

Tas J. Demereckio sukurta Krasausko ir Ziko likimo pasakojimas, dar net su pagraudimu, kad net žmonos ir vaikai negavo nė pasimatyti, aiškiai parodo, kaip negera, kad atsiminimų autoriai imasi pasakoti istorijas, kurios nėra atsiminimai.

Tokių autorių neišgyventų įvykių atsiminimų knygoje yra ir daugiau. Pvz., 177 psl. pasakojimas apie šimelį lietuvių partizanų teisme. Juk tada Demereckis jau iš Lietuvos buvo iškeltas, teisme nedalyvavo, nematė kas ten dėjosi, bet jei įvyki norėjo papasakoti, tai vertėjo parašyti, iš kur žinias gavo: ar laišku iš okupuotos Lietuvos, ar kurioje nors spaudoje tą istoriją užtiko?

Vietinė rinktinė ir savisaugos daliniai

Yra skyrius "Savisaugos daliniai", bet tik parašytos bendros žinios apie gen. Plechavičiaus vadovautą Vietinę rinktinę, vi-

sai nesant nė žymės, kad pats Demereckas joje būtų dalyvavęs. Esą, Vietinės rinktinės pabaigoje buvo taip: "Dalis karininkų buvo išvežti į Vokietiją, į koncentracijos lagerius, keletas buvo nukauti. Gen. Plechavičius su kitais štabo karininkais buvo išvežti į Rygą".

Gal Plechavičių ir kitus karininkus ir vežė per Rygą, bet istorija yra tikra, kad jie buvo išvežti į Latvijoje esančią Salas pilių koncentracijos stovyklą.

Savisaugos dalinių vardu istorijon yra įję tie lietuvių kariniai daliniai, kurie buvo pradėti organizuoti 1941 m., apie juos Demereckis nerašo (ir gerai daro, kad nerašo), o tik Vietinei rinktinei skirto rašinio klaidingą antraštę parinko.

Pasakoja J. D. 121 psl., jog su min. pirmininko adjutantu lydėjęs Merki. Merki pralabing "aukšto lygio asmenys, gal ir ministrai". Še tau ir palydovo pastabumas ir nusimanymas. Kaž kas pralabino Merki, bet palydovas, dabartinis atsiminimų rašytojas, jį nepažino, vadinas, nė ministrai nepažinojo.

O kai aplinkos pažinimas menkas, tad puslapių skaičių didinant, ir atsiminimų knygą sudėta tokių pasakojimų, kurie tikrai nėra autoriaus atsiminimai.

Prašo pasigalėjimo

WASHINGTON. — Privatinė žmonių teisėms ginti skirta organizacija Amnesty International paprašė Čilės vyriausybės duoti ataskaitą dėl dingusių 1,500 žmonių, nuvertus marksistinę Allendės vyriausybę, ir tuo pačiu paleisti visus politinius kalinius. Tais reikalais ypatingai susirūpinusi Amnesty International organizacijos tarybos narė Rose Styron.

Idomu būtų išgirsti, ką Rose Styron daro, kad būtų paleisti visi politiniai kaliniai už geležinės uždangos, kurių ten yra ne vienas tūkstantis, bet šimtai tūkstančių. Ar ji stengiasi, kad ten būtų panaikinti kacetai ir psichiatrinės ligoninės, paverčiančios sveikus žmones bepročiais?

• Romėnams valdant veik visą vakarų Europą, buvo naudojami romėniški arba lotynų numeriai. Vėliau veik visur buvo priimta arabų numeracija. Tačiau tuos skaitmenis išrado ne arabai, o indų mokslininkai.

• Rutherford Hayes ir Samuel Tilden prezidentystę išsprendė elektoriai vieno balso dauguma. Pirmasis gavo 185, o antrasis 184 balsus.

Tipiškas Naujosios Zelandijos gamtos vaizdelis

DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJKA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Med. Cal. Building). Tel. LU 5-6446
Piliu ligonius pagal susitarimą
neatsiliepiu, skambinti 374-8704

DR. C. K. BORFIS
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
870 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Clinics
Medicinos direktorius
1938 S. Main St., Westchester, Ill.
VALANDOS: 8-9 darbo dienomis ir
kas antra šeštadienį 8-9 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

REZ. GI 8-0873
DR. W. EISEN-EISINAS
AKUŠERIJKA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepiu, skambinti MI 3-0001.

Telef. BE 3-5893
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. V. JUCAS
489-4441 561-4605
ODOS LIGOS — CHIRURGIJA
1009 N. WESTERN AVE.
5914 N. WESTERN AVE.
Telefonas atskamas 12 val.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KATRA LIETUVISKAI
410 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tvirtina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses"
* pagal susitarimą. Uždaryta trečiadienį

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PUSLĖS IR
POSTATŲ CHIRURGIJA
2431 WEST 63rd STREET
Tel. 489-4441 nuo 1-4 po pietų.
Ištvirtad nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880
Naujas rez. telefonas: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Sendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirmą, antrą, trečią
ir penktą 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadienį
nuo 2-4 val. po pietų ir kitu laikais
pagal susitarimą

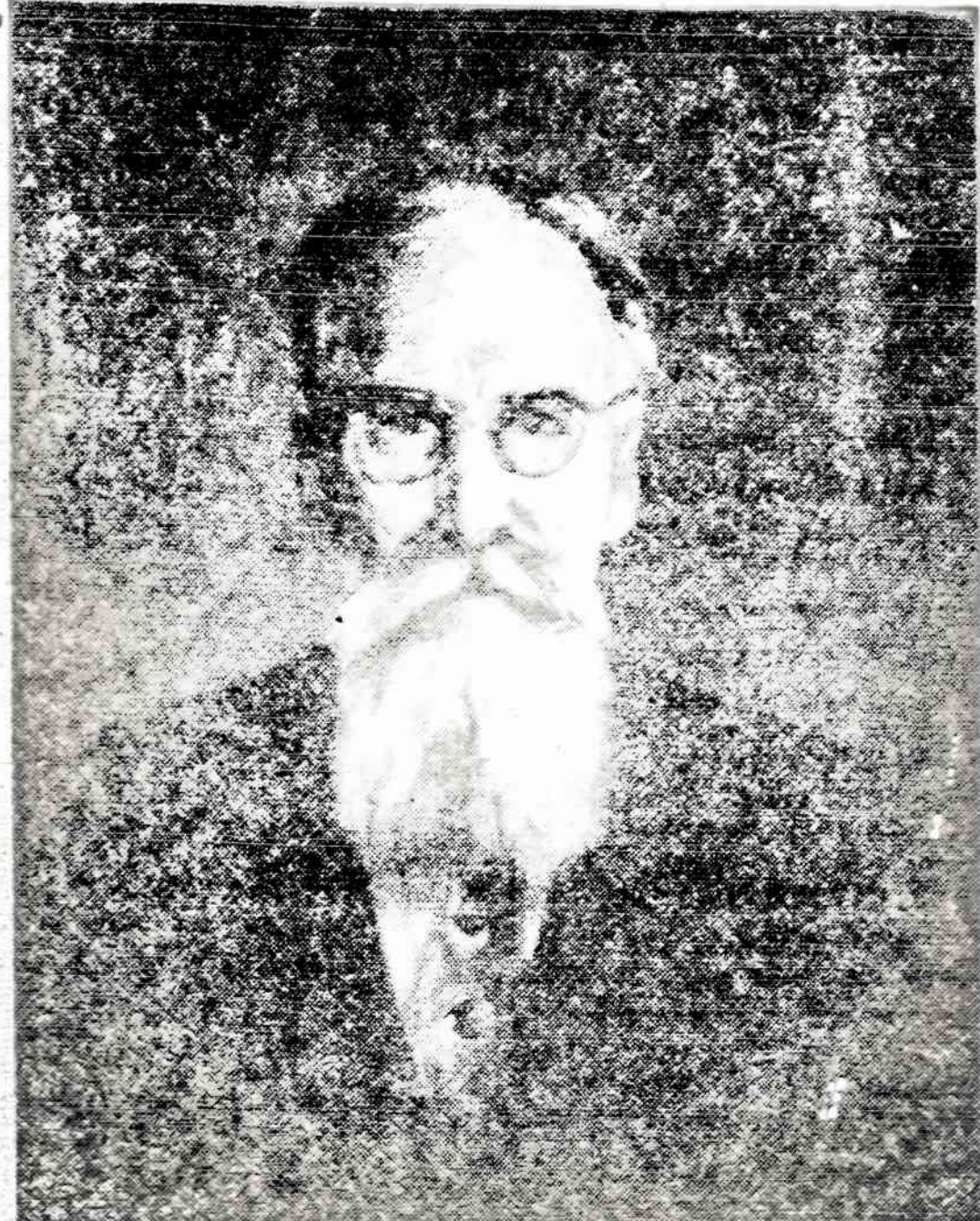
P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandžiai.
Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 6062
Telef.: PR 8-5084

Gėles visoms progoms
BEVERLY HILLS GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0832 ir PR 8-0834
Taip pat naujoji Barbaros ir
Gene Drishio krautuvių.
THE DAISY STORE
9918 Southwest Hwy, Oak Lawn,
Tel. 499-1312

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. SERENAS
Tel. WA 5-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumu.
ANTAMAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS
RADIOJO SEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio
iki penktadienio 12:30 — 1:00 val. popel. — Šeštadienį
ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30
val. ryto.
Telef.: MEMLOCK 4-2413
7159 So. Maplewood Ave.
CHICAGO, ILL. 60629

M. SILEIKIS (č. Galerijos nuos.) Prof. A. Varnas

ALEKSANDRA VAISIŪNIENĖ BALŲ DIENOS VENEZUELOJE (Tęsinys)

Sekmadienio ryte svarstytoje, Lat-rezoliucijos ir priimta daug konkrečių pasiūlymų baltų veiklai įprasminti. Nutarta pirkti didelį ūkį, ar vykdyti statybos planus, o pėno datį skirti baltų namų statybai, kur jaunimas ir senimas galėtų rinktis, ir planuoti ateities veiklą. Ypačiai pasidžiaugta jaunimo darbo grupės rezultatais ir broliška tarpusavio bendradarbiavimo dvasia.

Kultūros ir švietimo srityje taip pat pateikta ir svarstyta eilė pasiūlymų, įgalinčių teigiamai spręsti laiko diktuojamas problemas. Pabrėžtas reikalingas šnaudoti galimybes kultūros srityje, kurios iki šiol buvo apleistos. Taip pat pareikalauta Pa-baltijai atidaryti turizmui ir ne-plėsti žmonių, apmuituojant į Baltijos kraštus siunčiant siuntinius 500 procentų. Organizacinis komitetas ir darbo grupių vadai prašyti ir toliau tęsti dar-bą, išreiškiant pilną pasitikėjimą.

Suvažiavimas baigtas kito or-ganizacinio komiteto nario — latvio inž. Peteirs Vanags žodžiu, atvių kunigo Reinfeldo palai-ninimu, ir visų trijų Baltijos valstybių ir Venezuolos him-nais. Latvių, lietuvių, estų da-ryvių tarpe Baltų Dienų progra-nos užbaigimas ne vienas iš-saudė ašaras. Suvažiavimui pa-labai gausiai susirinko iškil-ningiemis pietums Hiltono vie-nbutyje, kamie dalyvavo 142 as-menys.

Iškilmingų pietų metu daly-vius oficialiam tostui pakvietė ir. V. Dambava, dėkodamas už baltų entuziasmą ir visų norą prisidėti darbu ir aukomis. Jis inkėjo, kad nuosirdžioji baltų mi-ja gyvuotų, augtų ir klestė-tų. Jis džiaugėsi, jog baltai yra galinga kūrybingoji jėga Vene-zueloje ir visoje Pietų Ameri-kuoje.

Pirmadienio vakare p. p. Ru-žiai pakvietė Baltų Dienų ak-tyvistus — virš 20 asmenų — va-tarienei, kurioje dalyvavo gene-rolas Camilo Vethancourt, už-tikrindamas ballams paramą. Antradienį pas dr. V. Dambavą sušauktas paskutinis savaitinis Baltų Dienų organizacinio ko-miteto ir aktyvistų štabo posė-dis (tie posėdžiai kas antra-dienį buvo šaukiami jau nuo pe-reitų metų gruodžio mėn.) Bal-čių biudžetas buvo virš 70,000 bolivarų (apie \$17,000), tačiau visos sąskaitos buvo apmokėtos ir dar liko kiek pinigų. Visi pa-sidžiaugė nepaprastai sklandžiai vykusiu trijų tautų atstovų dar-bu, niekam nepasikeičiant nė

vienam nemaloniu žodeliu. Lat-viai ypač buvo dosnūs savo au-komis. Baltų Dienos parodė, ką gali privati iniciatyva. Jos kartu pa-rodė, kad atėjo laikas ir organi-zacijomis sukrusti ir persimti nauja pionieriška dvasia. Baltų Dienos pareikalavo daugelio as-menų talkos, tačiau, visi entu-ziaistiškai jungėsi bendram dar-bui, užtikrindami suvažiavimui ne-svajotą pasisekimą ir re-zultatus.

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAISKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Ai pritraukiau juos žmoniškais viršėmis, meilės ryšiais." — Oze, 11:4
Meilė yra pagrindinis Biblijos tonas. Joje taip pat randasi perspėjimai ir pažadai, pareiškimai ir apreiškimai teisingumo ir galtingumo. Jeigu Dievo charakteryje nebūtų galtingumo ir meilės jo teisingumo suminkštinimui, tai būtų nelaimingi beveik visi jo pavaldiniai. Dievo išmintis, teisingumas, meilė ir galybė visada veikia tvarkingai ir sutartinai. Todėl visi, kurie pažįsta Dievą, noromis myli ir gerbia jį. Didysis mūsų Mokytojas yra pasakęs: "Niekas negali ateiti pas mane, jeigu jo nepatrauks Tėvas, kuris mane atsuntė". Ir vėl: "Kai būsiu pakeltas nuo žemės, visus patrauksiu prie savęs." (Jono 6:44; 12:32) Visų patraukimas prie Jėzaus įvyks jam karaliaujant Tūkstantmečiame amžiuje.

Visi žino, kad mirtis yra žiauri ir paliečia kiekvieną. Bet kur yra mirtis, ten yra ir gyvenimas. Atsakykite: "Vilnis po mirties", kurį gausite iš mokytojų. Rašykite:
ZAVISTI 3/15 WEST 66th STREET CHICAGO, ILL. 60629
SV. RAŠTO TYRINETOJAI

Tomo Venclovos...

(Atkelta iš 2 csl.)

tiliško knygos, kaip į tai žiūri svečias, atsakė, kad jam nėra žinomi valdžios išsiskaidavimai. Matomai, tie rašiniai valdžiai nepavojingi. Čia nieko blogo nėra. Be to, priminė, kad ir dabartinėje Lietuvoje leidžiami net 4 slapsti laikraščiai. Į pastabą ar toks lietuvių pogrindyje veikimas neišauks okupanto reakciją. Venclova mano, kad kokių nors masinių tautos — naikini-mo nebus griebtasi, bet pogrindininkai gali skaudžiai nukentėti. Jokių garantijos niekas ne-gali duoti.

B. Brazdžionis paklausė, kada svečias mano grįžti į Lietuvą ir ką jis galėtų paaikškinti dėl savo straipsnio rusų laikraščioje, kaltinant visą lietuvių tautą žy-dus naikinant. Atsakė, kad jis tai skaitės Akiračiuose. Ten ne-tiesiogiai išverstos jo mintys. Visos lietuvių tautos žydu naikini-mo nekalina. Atskirų asme-nų ir jų buvę nemažai prie žydu

nis ir entuziazmas, didesnė ir jėga. Baltų Dienos, tai gyvybės ir šviesos žaibas, nušvietęs Venezuolą ir visą Pietų Ameriką naujam prisikėlimui.

naikinimo prisidėjo. Tai ir šis

reikalingas su žyda, nuosirdžiai abipusiai išsiaiškinti. Į Lietuvą jis mano galėsias grįžti, tik joje įsigalėjus demo-kratijai. Tik į demokratišką Lietuvą.

Be to, buvo ir kitų mažai reikš-mingų klausimų. Žmonių buvo pilna salė ir net stovinių.

Stasys Juškenas

Vietnamo "dovana"

HANOJUS. — Šiaurės Viet-namas pagaliau suteikė pasiūstai į Hanojų Amerikos delegaci-jai, vadovaujamai Amerikos dar-bininkų unijos lyderiui Wood-cock, "dovana" — dvylika žu-vusių lakūnų lavonų, iškastų iš Ha-nojaus Van Diem kapinių.

SUSIRINKIMŲ PRANEŠIMAI

LIETUVIŲ ŽAGARĖS KLUBO eilinis narių susirinkimas įvyks šeštadienį, kovo 26 d., naujoje vietoje, Šaulių namuose, 2417 West 43 St. Nariai kviečiami atsilankyti. Yra daug svarbių reikalų aptarti ir laikas užsimo-kėti klubo duokles. Bus ir vaišės, Rožė Didžgalvis, rašt.

PADĖKA

A. A.
ELZE GUDAITIENĖ

Mūsų mylima mama ir močiutė mirė 1977 m. sausio 21 d. Palaidota sausio 24 d. Lietuvių fautinės kapinėse, Chicagoje. Dėkojame visiems, kurie jai suteikė paskutinį patarnavi-mą ir palydėjo į amžino poilsio vietą. Ypatinga padėka kun. A. Trakiui už pamaldų pravedimą koplyčioje ir laidotuvių pravedimą kapuose. Dėkojame kun. P. Diliui, taršiam atsi-sveikinimo žodį koplyčioje.

Nuosirdžiai ačiū grabnešiams ir laidotuvių direktoriui Evans. Nuliūdę: Sūnus, dukrė, žentas ir anūkės.

FOOD FOR THOUGHT

HOW TO CUT AND SERVE FRESH PINEAPPLE

Now THAT A PLUMP AND FRESH-LOOKING PINEAPPLE HAS FOUND A HOME IN YOUR KITCHEN, YOU MAY WONDER ABOUT THE EASIEST WAY TO CUT AND SERVE THIS DELICIOUS, WELL-IT COULDN'T BE EASIER.

LAY THE PINEAPPLE ON ITS SIDE, WITH A LARGE, SHARP KNIFE CUT LENGTHWISE FROM THE BOTTOM THROUGH THE CROWN.

TO REMOVE THE FRUIT, INSERT A CURVED KNIFE CLOSE TO THE SHELL AND CUT ALL THE WAY AROUND.

REMOVE THE PINEAPPLE FROM BOTH SHELLS. HALVE FRUIT LENGTHWISE. SLICE OFF CORE (TOP PORTION) OF EACH QUARTER. CHUNK FRUIT. PUT BACK IN THE SHELL. IT MAKES AN ATTRACTIVE SERVING DISH.

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-8
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9
TRYs MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ TUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta
Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

EUDEIKIS

GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741-1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVI-MAS DIENA IR NAKTĮ
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTŲ DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS
TOMAS IR LAURYNAS LABANAUSKAS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNŲ
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET Rf public 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4419

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

DR. ANTANO J. GUSENO RASTAI
NAUJENOSE GALIMA GAUTI NEPAPRASTAI ĮDOMIUS GYDYTO-JO, VISUOMENES VEIKĖJO IR RASYTOJO ATSIMINIMUS

Dr. A. J. Gussen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečiančius 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunus dienas ir susi-rūpinimą. \$8.00

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais, vietoje \$4.00 dabar tik \$3.00
Minkštais viršeliais tik \$2.00

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAUROS ŽMONES. Kellonės po Europą įspūdžiai. Dabar tik \$2.00

Galima taip pat užsisakyti paštu, atsiuntus čekį arba money order, prie nurodytos kainos pridėdant 50c. persiuntimo išlaidoms.

NAUJENOS,
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

TRUMPAI

— Australijos skautų organizacijos vadovai: B. Prašmutaitė, M. Špokevičienė, S. Zemkalienė, R. Statkuvienė, D. Čizauskienė, J. Žitkevičienė, H. Antanaitis, V. Stasiūnas, V. Vaitkus, S. Linaitis, N. Ramanauskas ir A. Pocius sudarė VI Tautinės Stovyklų rengėjų komitetą. Stovykla bus šių metų pabaigoje (1978 m. pradžioje) Melburno apylinkėse.

— Sol. Dalia Kučienė pakviesia atlikti meninę programą Lietuvos kankinių šventovės statybos komiteto koncerte vakarinėje Anapalio salėje, Toronto, kovo 26 d.

— Ona Tačlauskienė, Leonadija Česekienė, Jonas Karpis, Martynas Račys ir Jonas Jagėla išrinkti Toronto Lietuvių Pensininkų klubo valdybos. Revizijos komisijon perrinkti: Stasys Banelis, Juozas Jankaitis ir Petras Šernas.

— Baigiamuosius egzaminus Vasario 16 gimnazijoje laiko abiturientai. Vėlykų atostogos bus balandžio 2—18 d.

— Aurelija Kislaitytė, Regina Stankūnaitė ir De-

nis Hermanas priimti į Gage Parko aukšt. mokyklos garbės mokinių klubą. Bendrame mokyklos susirinkime 54 garbės mokiniams buvo įteikti specialūs ženkleliai.

— Maryann Shebelskytė iš Marijos aukšt. mokyklos pateko į finalistų grupę gauti National Merit stipendiją. Ji dalyvauja Lietuvos Vycių tautinių šokių grupėje. Planuoja studijuoti Iliinois universiteto Veterinarijos mokykloje.

— Lietuvių Pensininkų susirinkimas bus kovo mėn. 30 d. Gage Park Fieldhouse patalpose 2 val. p. p. Kelionių Biuro vedėjas p. Rask rodyt filmą iš savo kelionės į Pietų Afriką. Nariai, kurie norėtų sumokėti nario mokestį, prašomi atvykti pusvalandžiu anksčiau.

— Aldutė Galinauskienė, iš Marquette Parko išskrido į Miami Beach, Fla., atostogoms, gražia gamta pasidžiaugti.

• Prezidentinių kandidatų Thomo Jeffersono ir Aarono Burr rinkimai 1800 m. buvo atiduoti JAV kongreso sprendimui. Kongresas išrinko prezidentu Thomą Jeffersoną vieno balsu persvara. Taip pat vieno balsu persvara tapo prezidentu John Q. Adams. Tai buvo 1824

Teisingumo ministerijos rūmai Kaune Nepriklausomos Lietuvos laikais

Skaitytojų Balsai

LAISKAS IŠ OK. LIETUVOS

Kanados lietuvis atsiumtė laiško, gauto iš okup. Lietuvos, ištraukus:

Brangus broliu ir broliene! Dėkui jums už laiškučių ir brangias dovanas. Jas išsidalinome kaip nurodėte. Kvietiate, kad Antosė ar Janė atvažiuotų, bet jos neatvažiuos, nes negali. Aš tau, broliu, aiškiai rašiau, kad aš negaliu pas tave atvažiuoti, nes skristi bijau, o plaukti nemoku. Jos yra tolimesnės giminės, tai neteikia to nemoka ir dar labiau bijo.

Dėl tų kelionių reikia palaukti geresnių laikų. Laikas, kaip ta žydinti obelis: žiedai nori skleistis, bet šalna neleidžia ir kandžioja žiedus. Tas laikas bus, kai prinoks obuoliai. Kodėl taip yra — manęs neklaus. Geriau klaus konsulų ir savo valdžios. Ir tau čia dabar nėra ko skubėti ir mėti pinigų pasidėjimui Vilniuje, nes kitur jums, net Kaune, nėra lovy. Aš tau atsiųsiu savo fotografiją.

Kanados lietuvis.

SODYBŲ PIEVELES

Nieko nėra gražesnio apie namus, kaip gražiai žaliuojanti pievelė. Kiekvienas lietuvis didžiuojasi savo pievele. Amerikoje ne visur galima gražias sodybų pieveles išauginti. Reikia patyrimų. Dabar yra išėjusi nedidelė 40 puslapių agronomo A. Šeštoko knygelė, kuri vadinasi:

SODYBŲ PIEVELES

Knygėlėje surašyta viskas, kad liečia pieveles. Aprašyta kaip žolę užauginti, kaip žolę tręšti ir prižiūrėti. Naujienos šio knygelės pardavinėja. Užsėjęs galėtumėte išauginti. Reikia patyrimų. Dabar yra išėjusi nedidelė 40 puslapių agronomo A. Šeštoko knygelė, kuri vadinasi:

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIA NOREIKIENĖ — VYTAUTAS ŽUKAUSKAS
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.
MAISTAS IŠ EUROPOS SANDĖLIŲ.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60627 • Tel. WA 5-2747
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 • Tel. 254-3320
V. VALANTINAS

KNYGOS ANGLŲ KALBA

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantiški ir intymūs nuotykių aprašymai, palmių iš gyvenimo. Lengvas stilius, gėra kalba, gražiai išleista 150 psl. Kaina \$2.50.

Dr. Juozas B. Končius, HISTORY OF LITHUANIA. Lietuvos istorijos santrauka nuo pat senųjų amžių iki pokario metų. Vidutinio formato, 142 psl., kainuoja \$2.00.

Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK Vytauto bruožai, paliečiantys laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją 211 psl. Kaina \$3.00. Kietasis ryšelis \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairioms progoms. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atsilankius į Naujienas arba atsiumtų čekį ir pinigine perlaide.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

HELP WANTED — MALE

Darbiniukų Reikia

MAINTENANCE MECHANIKAI

Sunkiosios pramonės metalo apdirbimo įmonė reikalingi priežiūros ir patalynų specialistai. Kandidatai turi būti gerai susipažinę su konvejerio sistema, kabančiais keltuvas, hidrauline sistema ir kitomis dirbtuvės mašinomis. Patyrimas nilytine taip pat reikalingas.

Reikia suprasti angliškai.

R. LAVIN & SONS, INC.
3426 So. Kedzie Ave.
(Visiems lygių galimybių darbdavys)

REIKALINGAS ELEKTRIKAS

sunkaus metalo apdirbimo įmonėje. Nuolatini darbas su visais bendrovės duodamais priedais.

TURI BŪTI PATYRęs, REIKIA KALBėti, SKAITYTI, IR RASYTI ANGLISKAI.

R. LAVIN & SONS, INC.
3426 So. Kedzie Ave.
(Visiems lygių galimybių darbdavys)

FULLY SKILLED
HELICAL WELDER & FITTER
Must be able to work independently.
MODERN CLEAN SHOP.
Many Company benefits.
GOOD WAGES.

Southwest Side (near 1-55).
ABLE METAL MFG. CO.
6200 So. Sayre Ave.
PHONE 586-7800.

HELP WANTED — MALE-FEMALE

Reikia Darbiniukų ir Darbininkių

TOOL & DIE

MAKER

Growing facility has immediate opening for skilled individual to maintain, repair and troubleshoot high production dies. Minimum 2 years working experience on various tool and die equipment. English necessary.

Excellent starting salary and all company benefits.
Apply in Person

ACME FRAME

PRODUCTS, INC.

2622 N. Pulaski Rd.

Chicago, Illinois

An Equal Opportunity Employer F/M

PERSONAL

Asmenų ieško

IESKAU MOTERS daboti vaiką mūsų namuose nuo pirmadienio iki penktadienio be nakvynės.
Tel. 424-5597.

AR JAU PASIDARĖTE

SAVO TESTAMENTĄ?

Tuo reikala Jums gali daug padėti teisininko Prano Šulo paruošta, teisėjo Alphonse Wells peržiūrėta, "Sūduvos" išleista knyga —

KAIP SUDAROMI

TESTAMENTAI

Su legalios formomis
Knyga su formomis gauna ma "Naujienu" administracijoj Knygos kaina \$3. Su legalios formomis — \$3.50.

Užsakymus su Money orderiu siunsti: "Naujienu", 1739 S. Halsted St., Chicago Ill. 60608

★ Pasakyti tiesą šiais laikais yra pats svarbiausias reikalas ir būtiniausias uždavinys. Dėl tiesos ir teisybės Naujienos niekuomet nebijojo ir nebijo konfrontacijos, nors dabar daug kas nori įvesti madą, kad bendradarbiavimas su sovietiais yra patriotinis aktas, paliekant su jais konfrontaciją pavergtiems...

Naujienos buvo ir yra už demokratiją ir toleranciją. Deja, jos negali toleruoti Lietuvos okupacijos tolerantų ir palikti įvairių tipų bendradarbiautojus visiškai laisvėje.

Todėl šio pasimetimo ir iliuzijų laikotarpiu Naujienos yra būtinos kiekvienam lietuviui. Reikia prisidėti prie sąjūdžio padvigubinti Naujienu skaitytojus.

REAL ESTATE

Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAMS

DEL VISŲ INFORMACIJŲ KREIPTIS Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PUIKUS 8 butų mūrinis, arti šv. Kryžiaus ligoninės. Virš \$19,000 pajamų. Palikimas — nupirktas.

GERAI ISLAIKYTAS mūrinis, 2x5 ir veikiančias Art. 63-čios ir Campbell. Virš \$500 pajamų mėnesiui.

TIKRAI GRAZUS BUNGALOW. 3 mieg. ir valgomasis. Labai patogu susisiekti 1 vakarus nuo Californijos prie 63-čios.

SIMAITIS REALTY

Notary Public

Insurance, Income Tax

2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

66 IR MOZART — 3 mieg. mūrinis bungalow. \$22,500.

66 IR WASHINGTON 6 kamb. mūras labai gerame stovyje su oro vėsinimu. \$29,900.

72 IR SAWYER — 6 kamb., galimas praplėsti mūrinis. Dideli miegamieji irengtas rūšys, garažas. \$37,000.

60 IR NARRAGANSET — 6 kamb. Ranch stiliaus namas su garažu. \$39,500.

69 IR LAWDALE — 3 mieg. mūrinė rezidencija, rūšys, garažas. \$42,700.

67 IR HOMAN — 1½ aukšto mūras, 5 kamb. apat. 6 virš. įrengtas rūšys, platus sklypas, garažas. \$36,500.

72 IR MOZART — 20 metų mūras, 2 aukšto po 4 kamb., rūšys, garažas. \$43,500.

72 IR FRANCISCO — 4 butų mūras, natūra šiluma gazu. \$54,900.

57 IR SACRAMENTO — 8 butų mūras geram stovyje. \$75,000.

66 IR FRANCISCO — 10 butų, visi po 3 kamb. \$75,000.

42 IR WESTERN BLVD. — 12 butų, \$20,000 metinių pajamų. Tik \$72,000.

BUDRAITIS REALTY

Įvairi apdrauda — INSURANCE

BUTŲ NUOMAVIMAS — parenkam nuomininkus

4243 W. 63rd St., Chicago

Tel. 767-0600.

FLORIDA'S MACKLE BROS. INC.

A famous name in Southern Building

Regional Office Cameo Tower Building

7234 West North Avenue

Elmwood Park, Illinois 60635

Area Code 312 771-8200

ANNA DOCHES

Lithuanian Representative

Siuntiniai į Lietuvą

ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.

Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

— Naujienose galima įsigyti

Algirdo J. Kasulaičio anglišką

knygą "Lithuanian Christian

Democracy". 244 psl., minkšti

viršeliai, \$4.00. Persiuntimas

paštu kainuoja dar 50 centų.

Knygoje yra daug geros lietuviškos visuomeninio gyvenimo

informacijos.

Didžiausias kailių pasirinkimas

pasirinkimas

pa vienintelį lietuvių kailiukų

Chicago

NORMANA BURŠTEINA

Tel. 263-5826 (jstaigė) ir

677-8439 (butas)

185 North Wabash Avenue

2nd Floor Chicago, Ill. 60601

ZIUREKITE!

DIDŽIULIS gražiausias 2 butų mūras Marquette Parko patogiausioj gatvėj, prieš 16 m. moderniam žmogui statytas. Įmokėti apie \$15,000.

2 AUKŠTU namas ant platus sklypo prie Marquette parko už Kedzie. Virš \$5,500 lengvų pajamų metams. Paveikėjas ir šeimos turto padalinimas. Užteks įmokėti \$7,000.

LABAI GRAŽI 2 aukšto rezidencija, 1½ vonios, virtuvės pečius, karpetai ir daug butas gyventi. 50' sklypas, du garažai 4 masinoms. Už viską įmokėti apie \$5,000. Teiraukitės, bus galima pavelu Marquette Parke.

DELIKATUŠŲ PELNINGAM BIZNUI puikus namas, įrengta patalpa ir gražus butas gyventi, 50' sklypas, du garažai 4 masinoms. Už viską įmokėti apie \$5,000. Teiraukitės, bus galima pavelu Marquette Parke.

14 AUKSTO MŪRAS ir 2 auto garažas. Erdvis butai. Senutė nepajėgi, pigiai parduos. Marquette Parke. \$32,000.

17 M. DIDELE 2 aukšto mūras ir 2 auto mūro garažas. Radiant šildymas, Marquette Parke. \$38,000.

PLATUS LOTAS arti šv. Kryžiaus ligoninės Pigu.

4 BUTŲ MŪRAS ir 3 auto mūro garažas iš gerų rąstų priešais parką. Naujas gazo šildymas ir nauja elektros, \$8,500 pajamų. Vertas \$50,000.

VALDIS REAL ESTATE

2625 WEST 71 STREET

Tel. 737-7200 arba 737-8534

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

ELECTROS ĮRENGIMAI, PATAISYMAI

Turiu Chicago miesto leidimą, Dirbu ir užmiečiuose greit, garantuoti ir sąžiningai

KLAUDIUS PUMPITIS
4358 So. Washenaw Ave.
Tel. 927-3559

TAISAU NAMUS IR VISKĄ NAME

Telefonuoti:

476-7727 arba 523-9367

ALEKSAS

D E M E S I O

62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI Tikrai \$98 pusmečiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams Kreiptis

A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
523-8775

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI ir BRANGENYBES

Pardavimas ir Taisyimas

2646 WEST 69th STREET

Telef.: Rpublic 7-1941

M. ŠIMKUS

Notary Public

INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450

Taip pat daromi vertimai, giminių išskvietai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai

PERRY PLAZA HOTEL

1007 Park Ave., Hot Springs, Ark.

Albertas ir Kastorė Rožėnai, Sav.

Kambariai ir kichenetė vienetai.

Spalvota TV. Šildomas maudymosi baseinas, telefonas, valkams žaidimo aikštelė. Galima rezervuoti tel.

501-623-9814.

BEST THINGS IN LIFE

Call Frank Zapolis

3208½ W. 95th St.

GA 4-8654

State Farm Life Insurance Company

Pirkite Naujienas, Remkite kiekvienas,

Nes jos rašo tiesą

Ir veda į šviesą.

JUBILIEJINIŲ METŲ

NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJIENOS Hmet suėjo 80 metų. Minint tą sukaktį, geriant pirmą Amerikos lietuvių dienraščio steigėjų bei lietuviškos spaudos pirmą aus ir atliekant būtinas pareigas amžinam lietuviškos šeimai skelbiamas Naujienu platinimo vajas.

NAUJIENOS tvirtai stovi ir kovoja už Lietuvos ir pavergtų lietuvių laisvę, neidamas ir nesidėdamas į sandėris su okupantais ar jų igaliojiniais.

NAUJIENOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendras institucijas ir remia visų lietuvių bendruosius darbus bei tikslus.

NAUJIENOS atstovauja tilyliai lietuvių daugumą kaip pasimetimo, retorikos ir politinių iliuzijų laikais. Jos yra visiems lietuviams, naudingos ir reikalingos, net būtinios. Ne veltui, geroje draugijoje girti Naujienos yra mada. Lai ta mada tampa jas prumeruoti.

Todėl Naujienu vadovybė ir Vajaus komisija Jubiliejinių metų progą skelbdama platinimo vaju kreipiasi į visus lietuvius pasekti lietuviškos spaudos pirmųjų pavyzdžiais užsipermeruojant Naujienas tikslu sudaryti grandinę tolimiesiems darbas ne tik laikraščio, bet ir visos lietuviškos, taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovės, siekiant visuotinio lietuvių reikalų renesanso.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — \$30.00, pusel metų — \$16.00, trims mėn. — \$8.50, vienam mėn. \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$26.00, pusel metų — \$14.00, vienam mėn. — \$2.50. Užsieniuose — \$31.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitė nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.